

2024/02 Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Yönetim Muhasebesi

3 Eylül 2024 Salı 18.00 – 20.00 (2 Saat)

- Uyarı!**
- [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
 - [2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
 - [3] **Bu sınav 4 sorudan oluşmaktadır.**

GENEL AÇIKLAMA

Soru 1: Uyaroğlu AŞ. her araç modeline rahatlıkla uyan ve kullanımı son derece pratik olan oto koltuk kılıf takımı/seti üretmektedir. İşletmenin belirlediği üretim standartlarına göre her ay 2.850 saat çalışarak 1.900 takım/set üretmek mümkündür. Standarda göre her bir set için 5,6 metre kumaş gerekmektedir. Alınan tüm kumaş aynı ay içinde kullanılmaktadır. Bu şartlar altında standart maliyetler şu şekilde oluşmaktadır:

	<i>Toplam</i>	<i>Set başına</i>
<i>DİMM</i>	42.560 TL	22,40 TL
<i>Direkt İşçilik</i>	51.300 TL	27 TL
<i>Değişken GÜG (D. İşçilik saate göre)</i>	6.840 TL	3,60 TL
		53 TL

2024 yılı Ağustos ayında 2.800 saat direkt işçilik ile 2.000 adet takım üretilmiştir ve 12.000 metre kumaş kullanılmıştır. Aşağıda Ağustos ayına ait gerçekleşen rakamlar yer almaktadır.

	<i>Toplam</i>	<i>Set başına</i>
<i>DİMM (12.000 metre)</i>	45.600 TL	22,8 TL
<i>Direkt İşçilik</i>	49.000 TL	24,5 TL
<i>Değişken GÜG (D. İşçilik saate göre)</i>	7.000 TL	3,5 TL
		50,8 TL

- Döneme ilişkin DİMM Fiyat ve Miktar Sapmalarını hesaplayınız; olumlu/olumsuz şeklinde mutlaka belirtiniz. (**20 puan**)
- Döneme ilişkin D. İşçilik ücret ve zaman sapmalarını hesaplayınız; olumlu/olumsuz şeklinde mutlaka belirtiniz. (**20 puan**)

Soru 2: Marmaris AŞ' nin sattığı iki ana ürün kalemine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

	Traktör	Bicerdöver
Satış Fiyatı (adet)	10.000 TL	24.000 TL
Değişken Maliyet (adet)	4.800 TL	18.000 TL

Yıllık sabit giderler 304.000 TL'dir. Marmaris AŞ'nın ortalama olarak sattığı her 5 traktöre karşılık 2 adet bicerdöver sattığı ve bu kompozisyonun değişmediği bilgisi şirketin pazarlama ve satış departmanından sağlanmıştır. Marmaris AŞ'nın başabaş noktası için satılması gereken traktör ve bicerdöver miktarını hesaplayınız. **(20 puan)**

Soru 3: Tınaztepe AŞ'nın çatısı altında faaliyet gösteren Kuzey ve Güney isimli iki farklı departmanı bulunmaktadır. Tınaztepe AŞ'nın yıllardır süregelen raporlama çerçevesi sayesinde her iki departmanın da faaliyet sonuçları ayrı olarak görülebilmektedir. Bu detaylı raporlanmanın sonucu olarak sabit giderler ikili bir ayrima tabi tutulmaktadır; departmana ait sabit giderler tamamen o departmanın varlığına bağlı olduğu için üretimin azaltılması veya artırılması halinde sabit kalmakla beraber departman tamamen kapatılırsa elimine edilebilmektedir. Dağıtımla gelen sabit giderler ise Tınaztepe AŞ'nın faaliyetlerine devam etmesi ile ilgili olduğundan yönelsel kararlar ile departmanlara dağıtılmaktadır; Tınaztepe AŞ tamamen kapatılmadığı sürece bu giderler sabit devam etmektedir. 2024 yılına dair departmanların faaliyet sonuçları aşağıda özetlenmektedir.

	Kuzey	Güney
Satış Hasılatı (TL)	500.000	550.000
Değişken Giderler (TL)	200.000	275.000
Sabit Giderler (departmana ait) (TL)	150.000	180.000
Sabit Giderler (dağıtımla gelen) (TL)	135.000	170.000
Net Faaliyet Karı/Zararı (TL)	<u>15.000</u>	<u>(75.000)</u>

Tınaztepe AŞ; süregelen zarar nedeniyle Güney departmanını kapatma kararı almayı gözden geçirmektedir. Bu kararın uygulanması halinde Tınaztepe AŞ'nın faaliyet karı/zararı ne kadar olur? **(20 puan)**

Soru 4: AFD AŞ ürettiği nano teknoloji vidaları birim başına 4,5 TL fiyatta toptan satmaktadır. Üretimin değişken maliyeti birim başına 1,75 TL'dir. Aylık sabit maliyetler 8.500 TL olarak gerçekleşmektedir. Şirketin cari döneme ilişkin satışları aylık 29.000 adettir. Gerçekleşen son yönetim kurulu toplantısında üst yönetim şirketiň faaliyet karını %20 artırmak yönünde bir hedef konulmuştur. Bu durumda şirketin satışlarını kaç adet artırması gerektiğini hesaplayınız. **(20 puan)**

NOT: KDV, Stopaj, Gelir Vergisi, KKDF vb. tüm vergileri ihmal ediniz.

2024/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Yönetim Muhasebesi

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1.a

Gerçekleşen Fiyat = GF

Standart Fiyat= SF

Gerçekleşen Miktar=GM

Standart Miktar= SM

$(GM \times GF)$	$(GM \times SF)$	$(SM \times SF)$
45.600 TL	$12.000 \text{ metre} \times 4$ TL/metre * $= 48.000 \text{ TL}$	$11,200 \text{ metre}^{**} \times 4$ TL/metre* $= 44.800 \text{ TL}$
DİMM Fiyat Sapması 2.400 Olumlu	DİMM Miktar Sapması 3.200 TL olumsuz	
Harcama Sapması , 800 TL olumsuz		

 * $22,40 \div 5,6 \text{ metre} = 4 \text{ TL}$

 ** $2,000 \text{ set} \times 5.6 \text{ metre} = 11.200 \text{ metre}$

Alternatif Çözüm:

 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Sapması = $(GF - SF) \times GM$
 $= (3,80^* - 4) \times 12.000 \text{ metre} \quad ^* 45.600 \text{ TL} / 12.000 \text{ metre}$
 $= 2.400 \text{ TL (Olumlu Sapma)}$

 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Sapması = $(GM - SM) \times SF$
 $= (12.000 \text{ metre} - 11.200 \text{ metre}) \times 4 \text{ TL}$
 $= 3.200 \text{ TL (Olumsuz Sapma)}$

Cevap 1.b

Gerçekleşen Ücret = GÜ
 Standart Ücret= SÜ
 Gerçekleşen Zaman=GZ
 Standart Zaman= SZ

$(GZ \times GÜ)$	$(GZ \times SÜ)$	$(SZ \times SÜ)$
2.800 saat $\times 18$ TL/saat *	3.000 saat** $\times 18$ TL/saat *	
49.000 TL = 50.400 TL		= 54.000 TL

↑ ↑ ↑
 D. İşçilik Ücret Sapması D. İşçilik Zaman
 1.400 olumlu Sapması 3,600 olumlu
 Harcama Sapması 5.000 TL olumlu

* 2.850 standart saat \div 1.900 set = 1,5 standart saat/set,

27 standart maliyet / set \div 1,5 standart saat/ set = 18 TL standart ücret/ saat

** 2.000 set \times 1,5 standart saat / set = 3.000 standart saat.

Alternatif Çözüm:

$$\begin{aligned}
 \text{Direkt İşçilik Ücret Sapması} &= (GÜ - SÜ) \times GZ \\
 &= (17,5^* \text{ TL} - 18 \text{ TL}) \times 2.800 \text{ saat} \quad *49.000 \text{ TL} / 2.800 \text{ saat} \\
 &= \boxed{1.400 \text{ TL (Olumlu Sapma)}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{Direkt İşçilik Zaman Sapması} &= (GZ - SZ) \times SÜ \\
 &= (2.800 \text{ saat} - 3.000 \text{ saat}) \times 18 \text{ TL} \\
 &= \boxed{3.600 \text{ TL (Olumlu Sapma)}}
 \end{aligned}$$

Cevap 2:

	Traktör	Biçerdöver
Satış Fiyatı	10.000 TL	24.000 TL
Değişken Maliyet	4.800 TL	18.000 TL
Katkı Payı	<u>5.200 TL</u>	<u>6.000 TL</u>

Satış Karışımı Dağıtım = 5 Traktör + 2 Biçerdöver = 7 parça/birim/adet
 7 adetlik bu satış gerçekleştiğinde işletmeye gelen Katkı Payını hesaplarsak:

$$\begin{aligned} \text{Toplam Katkı Payı} &= (5.200 \times 5 \text{ Traktör}) + (6.000 \times 2 \text{ Biçerdöver}) \\ &= 26,000 + 12,000 = 38,000 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\text{Ağırlıklı Ortalama Katkı Payı} = 38,000 / 7 \text{ parça/birim/adet} = 5.428,57 \text{ TL}$$

$$\begin{aligned} \text{BBN Satış} &= (\text{Sabit Maliyet}) / \text{Katkı Payı} \\ &= (304.000) / 5.428,57 = 56 \text{ parça/birim/adet} \end{aligned}$$

56 parça/birim/adet satıldığında her 7 parçanın 5 adedi Traktör ve 2 adedi Biçerdöver kabul edilirse dağılım:

40 Traktör ve 16 Biçerdöver şeklinde gerçekleşir.

Cevap 3

Güney Departmanı kapatılır/elimine edilirse faaliyet karına getireceği artı ve eksiler şu şekilde hesaplanabilir:

Satışlar	(550,000)
Değişken Giderler	275,000
Katkı Payı	(275,000)
Sabit Giderler (departmana ait)	180,000
Faaliyet Karına Etkisi	(95,000)

Tınaztepe AŞ halihazırda yani kapatma kararından önce 60.000 TL faaliyet zararı göstermektedir (Güney'den 75.000 zarar ve Kuzey'den 15.000 kar).

Güney departmanını kapatmak yukarıda hesaplandığı üzere mevcut zarara 95.000 TL daha ekleyecek ve **karar sonrası faaliyet zararı 155.000* TL olarak gerçekleşecektir.**
 $(-60.000 - 95.000)$

Alternatif Çözüm:

Satış Hasılatı	Kuzey
Değişken Giderler	500.000
Sabit Giderler (departmana ait)	200.000
Sabit Giderler (dağıtımla gelen 135.000+170.000	150.000
Net Faaliyet Karı/Zararı	305.000
	(155.000)

Cevap 4

Satış Hasılatı ($4,50 \text{ TL} \times 29.000 \text{ adet}$)	130.500 TL
(-) Değişken Giderler ($1,75 \text{ TL} \times 29.000 \text{ adet}$)	<u>(50.750) TL</u>
Katkı Payı	79.750 TL
(-) Sabit Giderler	<u>(8.500) TL</u>
Faaliyet Karı	<u>71.250 TL</u>

$$\text{Hedef Kar} = 71.250 \times (1 + 20\%) = 85.500 \text{ TL}$$

$$\begin{aligned}\text{Hedef Satış (adet)} &= (\text{Sabit Gider} + \text{Hedef Kar}) / \text{Birim Katkı Payı} \\ &= (8.500 + 85.500) / (4,5 - 1,75) \\ &= 94.000 / 1,75 = 54.182 \text{ adet}\end{aligned}$$

Bu durumda şirketin satışlarını 5.182* adet arttırması gerekmektedir.

*(34.182 – 29.000)